

Sámi allaskuvla
Sámi University College

OAHPPOPLÁNA

Sámi girjjálašvuoda vuodđokursa

10 oahppočuoggá

Sámi allaskuvlla dutkan- ja oahppostivra dohkkehan 17.4.2015 čeahkkimis 7/2015 áššis DOS 44-15. Sámi allaskuvlla gielladieđagoađi jodiheadji dohkkehan mearrádusnotáhtain 22.6.2015 dutkan- ja oahppostivrra mearrádusa áššis DOS 89/13 vuodul.

1. OAHPPPOVTTADAGA NAMMA

SÁM 106 Sámi girjjálašvuoda vuodđokursa
SÁM 106 Innføring i samisk litteratur
SÁM 106 Sámi literature, basic course

2. OPPALAŠ DIEĐUT OAHPU BIRRA

OAHPPPOVTTADAGA KODA: SÁM 106

VIIDODAT: 10 oč /ECTS credits

OAHPU LÁGIDEAPMI: Dábálaččat luohkkálatnjaoahpahussan Sámi allaskuvllas Guovdageainnus. Sáhtta maid lágiduvvot neahthaoahpahussan.

3. OAHPPPOGRÁMMA GULLEVAŠVUOHTA

Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda bachelorprográmma.

4. SISABEASSANGÁIBÁDUSAT

Dábalaš sisabeassangáibádusat alitoahpahussii ja duodaštuvvon sámegeiela máhttu.

5. OAHPAHUSGIELLA

Dábálaččat davvisámegeiella.

6. SISDOALLU

Oahppoollisvuolta addá vuodđo- ja guovddáš dieđuid sámi girjjálašvuodas ja dan historjjás, njálmálaš girjjálašvuodas ja dutkamis dieđan, ja maidái vuodđogálggaid sátnedáiddaduiid analyseremii ja dulkomii.

7. OAHPPANJOKSOSAT

Sámi girjjálašvuoda oahpu maŋŋá studeanta máhtta suokkardit, makkár analyseren-, dulkon- ja árvvoštallanprinsihpat leat kultuvrralaččat heivvolaččat dujiide, mat ovddastit sámi girjjálašvuoda njálmálaš ja čállon šlájaid. Oahpu maŋŋá studeanta ipmirda oppalaččat, makkár mearkkašupmi njálmálaš ja čálalaš girjjálašvuoda teavsttain leamaš ja lea Sámi servodagain ja kultuvrras. Studeanta dovda maidái oppalaččat sámi girjjálašvuoda šlájaid ovdáneami ja historjjá.

8. OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT

Sámi girjjálašvuoda oahppoovttadaga oahppan- ja oahpahusvuohkin leat logaldallamat, girjjálašvuoda analysabarggut, njálmálaš ovdanbuktimat ja hárjehusat. Ovttasbargu duodjestudeanttaiguin lea vejolaš.

9. GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII

Lohkanbaji áigge studeantajoavku ráhkada čájálmastiehtačálloša, hárjehallá dan ovttas ja lohkanbaji loahpas buktá ovdan 10–15-minuhtasaš čájálmastiehta. Bargu árvvoštallojuvvo dohkálaš/ ii dohkálaš ja das addojuvvo sierra duodaštus. Fágaoahpaheaddji dohkkeha barggaid ja oassálastimiid, mat leat dasto eksámenii beassama eaktun.

10. EKSÁMEN

Njealji (4) diimmu oktagaslaš čálalaš eksámen. Eksámen árvvoštallojuvvo bustávvaárvosániiguin (A-F).

11. LEA GO PRIVATISTTAIN VEJOLAŠ VÁLDIT DÁN FÁGA/FÁTTÁ?

Privatisttain lea vejolašvuohta váldit oahpu. Geahča muđui U/A lága § 3-8 (2).

12. KVALITEHTASIHKKARASTIN

Čujuhuvvo SA kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja makkár vejolašvuođat/geatnegasvuođat studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágareportta vuođul.

13. LOHKANMEARRI

Teorijjat ja duogášteavsttat

Gaski, Harald – Hirvonen, Vuokko – Näkkäläjärvi, Ellen (1992): *Girjjálašvuođa tearpmat*.

Sámi oahpahusráđđi, Guovdageaidnu. (Duogášmateriála)

Gaski, Harald (1991): ... *nu gárvvis girdilit*. Davvi Girji, Kárášjohka. 21–68 (48 s.)

Gaup, Káren Elle 2010: Sámi árbevierut ja kultuvra. – Sámis 6-7/2010.

<http://www.samifaga.org/govat/doc/samis67.pdf>. 54–61. (17 s.)

Hirvonen, Vuokko 2012 (1992): *Girjjálašvuođa dutkamuša vuođđokursa*. Sámi allaskuvla, Guovdageaidnu. (26 s.)

Hirvonen, Vuokko 2012 (1992): *Sámi álbmotdikten*. Sámi allaskuvla, Guovdageaidnu. (51 s.)

Hirvasvuopio-Laiti, Annukka 2012: *Luohti ja dálá sámemusihkka*. Sámi allaskuvla, Guovdageaidnu. (28 s.)

http://www.nb.no/idtjeneste/URN:NBN:no-bibsys_brage_28154.

Sergejeva, Jelena 1995: Bivdimin gollečoarvvat gotti – Guoládaga sámiiid álbmotdikten. – *café Boddu*.

Essayčoakkáldat 2. Doaimm. Harald Gaski ja Jon Trygve Solbakk. Davvi Girji OS, Kárášjohka. 36–44. (19 s.)

Utsi, Mai Britt (1998): Njálmmálaš árbevierut álbmoga vuoiŋgalašeallima govvideaddjin – erenoamážit

gufihtarárbevierru. – *café Boddu*. *Essayčoakkáldat 3*. Doaimm. Harald Gaski ja Jon Trygve Solbakk. Davvi Girji OS, Kárášjohka. 92–111. (9 s.)

Girjjálašvuohta

Aikio-Arianaick, Inger-Mari (2001): *Máilmmis dása*. DAT, Guovdageaidnu.

Holmberg, Niillas (2009): *Dego livččen oaidnán iežan*. DAT, Guovdageaidnu.

Jalvi, Pedar (2008) 1915: Muohtačalmmit. – *Sátneáidu*. 4. deaddileapmi. Davvi Girji, Kárášjohka. (30 s.)

Jalvi, Pedar (1966): *Sápmelažžai maidnasak ja mitalusak – Lappalaisten satuja ja tarinoita*. Doaimm.

Samuli Aikio. Sami Čuvgetusseärvvi Toaimmatusak. N:r 28. Helsseg.

Larsen, Anders (2008) 1912: Beaveálgu. – *Sátneáidu*. 4. deaddileapmi. Davvi Girji, Kárášjohka. (58 s.)

Oskal, Sara Margrethe – Vest, Jovnna-Ánde – Eira Inga Ravna ja Nystad, Ritva (2010): *Dál ja dalle*. *Noveallat*. Kárášjohka, Davvi Girji. S. 96.

Paltto, Kirsti (1971): Jievjaheärgi. – *Soaggu*. Pieksämäki. (6 s.)

Saba, Isak (1906): “Sámi soga lávlla”.

Turi, Johan (1987): *Mitalus sámiiid birra*. Sámi Girjjit, Johkamohkki. 163–180. (17 s.)